

QUISLING-KLENODIUM: Per Sande ved Statsarkivet i Hamar har funnet originaldokumentet der Vidkunn Quisling, som offiser i det norske forsvaret, skriftlig sverger troskap til Kongen og konstitusjonen. FOTO: NICOLAAS A. KIPPENBROECK

Quisling-ed ^{HA} ^{5/3-94} funnet i Hamar

HAMAR: Statsarkivet i Hamar har gravd fram et historisk klenodium. I går fant de originaldokumentet der Vidkunn Quisling underskriver troskapseden til Kongen og Konstitusjonen, etter at han ble uteksaminert som offiser i feltartilleriet i 1908. – Dette er et klenodium, sier amanuensis Per Sande ved Statsarkivet i Hamar.

HA: KNUT PETTER RØNNE

Dokumentet som Sande kom over, er den skriftlige embedseden som alle offiserer måtte skrive under på. I dokumentet står det følgende:

«Jeg, Vidkunn Abraham Lauritz Quisling, lover og sverger at vise Konstitutionen og Kongen Lydighed og Troskab, saa sandt hjælpe mig Gud den Almægtige og Alvidende». Dokumentet er underskrevet av V. Quisling, premierløytnant i feltartilleriet. Edsavleggelsen skjedde 23. oktober 1908 på Gjerpen i Telemark, hvor Quislings far var sogneprest.

KLENODIUM

Det var under en gjennomgang av gamle militære arkiver at Per Sande kom over Quisling-eden.

– Jeg hadde det nok litt i bakhodet da jeg bladde gjennom de gamle dokumentene. Jeg visste jo at Quisling var offiser i feltartilleriet, sier Sande.

– Vi vil nå ta dokumentet ut av ar-

kivet, og erstatte det med en kopi. Selve originalen vil vi oppbevare på et sikkert sted, forsikrer Sande. De gamle arkivene fra feltartilleriet kom til Statsarkivet på Hamar etter at artilleriet flyttet fra Smedstadmoen på Lillehammer til Haslemoen.

– Men det er ikke sikkert at disse arkivene vil forbli i Hamar. Feltartilleriet holdt til i Akershus før krigen, og det er også planer om å opprette et eget militærarkiv i Oslo. Men selve originaldokumentet med Quislings underskrift håper jeg vil forbli hos oss, sier Per Sande.

SKJEBNESVANGER

Historiker, professor og Quisling-bok-forfatter Hans Fredrik Dahl hadde en kopi av Quisling-eden med i sin bok om Vidkunn Quisling.

– Underskriften av dokumentet fra 1908 ble skjebnesvanger for Quisling, sier Dahl. Det faktum at han var offiser og hadde sverget troskap til Kongen og konstitusjonen, understreket hans forræderi.

– Dessuten gjorde Quislings offi-

Jeg

Vidkunn Abraham Lauritz Quisling,

lover og sverger at vise Konstitutionen og Kongen Lydighed og Troskab, saa sandt hjælpe mig Gud den Almægtige og Alvidende.

Gjerpen, 23. oktober 1908.

V. Quisling.

Svarnummer premierløytnant i feltartilleriet.

ED: Dette er eden Vidkunn Quisling sverget til Kongen og Konstitusjonen i 1908. Quislings underskrift på dette dokumentet viste seg å bli skjebnesvanger for ham.

serstatus at den militære straffeloven ble brukt mot han. Og i den loven var hjemmelen om dødsstraff nye sterkere enn i den sivile straffeloven, forteller Dahl. At originalutgaven av dokumentet nå er funnet, kaster ikke noe nytt lys over

Vidkunn Quislings liv.

– Men jeg kan godt tenke meg at mange samlere blir fuktige i øynene når de får høre at originaldokumentet eksisterer, sier Hans Fredrik Dahl.